

VERGİ RAPORU

ISSN 2667-5099

34. yıl

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
Yıl: 34 • Sayı: 321 • Haziran 2026 • Fiyat: 750,00 TL

DAVRANIŞSAL MİKRO İKTİSAT PERSPEKTİFİNDEN VERGİ UYUMU: CAYDIRICILIK PARADİGMASINDAN GÖNÜLLÜ UYUM MODELİNE

Kurumlar Vergisi ve Doğrudan
Yabancı Yatırım: İşgücü Maliyeti ve
Altyapı Kalitesinin Rolü

Duygu KAYAASLAN
İrem YENDİ ÇETİN

Büyükşehir Belediyelerinde
Öz Gelir Sorunu: Sayıştay Denetim
Bulgularından Kanıtlar (2012-2024)

Mehtap ÖKSÜZ
Rıdvan ENGİN

Kartlı Ödemelerde Anlık Vergi
Tahsilatı: Türkiye İçin Bir Model
Önerisi

Ramazan CİNGÖR

**Piyasa
Raporu**

www.vergiraporu.com.tr

TRT GENÇ

GELECEK SENSİN

Beynin Gizli Şifreleri

Alper Gezeravcı Gençlerle

Mucitler Kulübü

Tarihin Arayüzü

Edap Sen Ne Güzel Sevsin

Doğanay Vahşi Doğada

Astro Rota

Gençliğimin Merkezi

EL-CEZERİ

Bilimin Öncüleri

Mesleğini Keşfet

Seviyorsak Sebebi Var

Sertaç Abi ile Gezen Bilir

Asitmen Çözer

Terapi Taksi

Sanata Dönüştür

Kahraman Anadolu

Limon Sarısı

Rağmen

Genç Başarı

Yırtıcının İzinde

Türkiye'nin En Genç Kanalı
YAYINDA!

      trtgencredmi | trtgenc

 www.trtgenc.com.tr

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
sayı 321

Yayın Dili: Türkçe

İmtiyaz Sahibi
Vergi Müfettişleri Derneği Adına

Genel Başkan
Bilal YÜKSEL
İstanbul - Türkiye

Genel Yayın Editörü
Önal AKÇAY
İstanbul - Türkiye

Editör Yardımcısı
Ahmet KORKMAZ
İstanbul-Türkiye

Yayın Kurulu Üyeleri
Prof. Dr. Murat BATI
Samsun - Türkiye

Ömer Faruk ARSLAN
Ankara - Türkiye

Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ

Ankara - Türkiye

Ömer BATUR

Ankara-Türkiye

Ayhan CAN

İstanbul - Türkiye

Hasan CANAYAKIN

Kocaeli-Türkiye

Yunus SÜRMEİ

İstanbul - Türkiye

Çağlar DOĞAN

Ankara - Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Ümmüğülsüm POLAT

Hakkari-Türkiye

Yayın Danışmanı (Çeviriden Sorumlu)

Nahide Meriç URAK

Ankara - Türkiye

Dr. Berrak SOYALP SOLAKOĞLU

İstanbul-Türkiye

Yasin AKBULUT

Ankara - Türkiye

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Barış BAL

Ankara - Türkiye

Dil Editörü - Yayın Sorumlusu

Zeynep TURAN

Ankara - Türkiye

Yönetim ve Yazışma Adresi

Korkutreis Mah. Hanımeli Sok. No: 17/ 17-18

Sihhiye / ANKARA

Tel: (0.312) 231 80 19 (pbx)

Fax: (0.312) 231 80 65

e-posta: vergiraporu@vmd.org.tr

ISSN 2667 - 5099

Grafik Tasarım ve Baskı

GİRİŞİM AJANS OFSET

MATB. BAS. YAY. DAĞ. KIRT. GIDA İNŞ. EĞT. DAN. REK. BİL. MAK. SAN. ve TIC. LTD. ŞTİ.

Samanyolu Cad. No:35

İskitler - Altındağ/ANKARA

Tel: 0312 384 22 23

www.girisimmatbaacilik.com

Basım Tarihi: 08.06.2026

Yayın Türü: Yaygın Süreli

Dergimiz, TUBİTAK ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı Komitesi tarafından, 08.05.2015 tarih ve 60 sayılı Komite toplantısında, 2014 yılı basımları dahil veri tabanına alınmaya uygun bulunmuştur.

YAYIN OKUMA ve DANIŞMA KURULU YAYIN DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Abdurrahman AKDOĞAN

Başkent Üni. Hukuk Fak.

Prof. Dr. Adnan GERÇEK

Uludağ Üni. İİBF

Prof. Dr. Ahmet AK

Hacı Bayram Veli Üni. İİBF

Prof. Dr. Ahmet Burçin YERELİ

Hacettepe Üni. İİBF

Aykut GÜLEÇ

VMD E. Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Bernur AÇIKGÖZ

İzmir Katip Çelebi Üni. İİBF

Prof. Dr. Binhan Elif YILMAZ

İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi

Dr. Bumin DOĞRUSÖZ

Marmara Üni. İİBF

Prof. Dr. Burak DARICI

Bandırma Onyedi Eylül Üni. İİBF

Coşkun ÇEKİCİLER

Sayıştay Üyesi

Prof. Dr. Doğan ŞENYÜZ

Uludağ Üni. Hukuk Fak.

Durmuş Erdem ARSLANOĞLU

Ankara Defterdarlığı Grup Müd. V.

Prof. Dr. Ersan ÖZ

Pamukkale Üni. İİBF

Fatih ALTINKAYIK

HMB Personel Genel Müdürü

Fatih ARKBAŞI

İstanbul Defterdarlığı, KDV, ÖTV Grup Müdürü

Fatih PAYKAL

Gelir İdaresi Grup Başkanı

Doç. Dr. Fatih PEKŞEN

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı

Strateji Geliştirme Daire Başkanı,

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı

Prof. Dr. Fatih SARACOĞLU

Hacı Bayram Veli Üni. İİBF

Fatih Mehmet ÖZVEREN

Kültür ve Turizm Bakanlığı Personel Gen.

Müd. Yard., DÖSİM Merkez Müd. Vekili

Fatih Mustafa OLCAY

Vergi Müfettişi, VMD E. Başkanı

Fırat KILIÇ

E. Vergi Başmüfettişi

Ahmet Can NEFTÇİ

Vergi Başmüfettişi

Ahmet Özan KARABULUT

Vergi Müfettişi

Doç. Dr. Akif ABDULLAH

Afyon, Kocatepe Üniversitesi

Ali GÜLLÜ

Vergi Başmüfettişi

Dr. Öğr. Üyesi Arif AYLUÇTARHAN

İstanbul Üni. İşletme Fak.,

E. Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Bilal KARABULUT

Ankara Hacı Bayram Veli Üni.

Bilal UÇAN

Vergi Müfettişi

Burak DEMİRKAN

YMM, E. Vergi Müfettişi

Burhan SARGIN

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Caner SAMANCI

YMM, E. Vergi Müfettişi

Cihan AKSOY

Vergi Başmüfettişi

Doç. Dr. Ebru ÖZER

Necmettin Erbakan Üni.

Ebubekir MUTLU

Vergi Müfettişi

Dr. Öğr. Üyesi Emel SARAÇ

Ostim Teknik Üniversitesi

Emrah TUNCER

Vergi Başmüfettişi

Erhan ÜSTÜN

Vergi Başmüfettişi

Erkan KIZIL

Vergi Müfettişi

Ersin AKÇAY

Vergi Başmüfettişi

Esat YAMAÇ

Vergi Başmüfettişi

Ethem Tarık ERTÜRK

YMM, E. Vergi Müfettişi

Eyüp GÖRELİ

Vergi Müfettişi

Fahrettin AÇAR

Vergi Başmüfettişi

Fatih AKTEMUR

Vergi Başmüfettişi

Fedai AYDIN

YMM, E. Vergi Müfettişi

Fehmi EGE

Vergi Müfettişi

Ferhat KARA

Vergi Müfettişi

Ferit BÖÇKÜN

Vergi Başmüfettişi

Feyzullah DURGUT

Vergi Başmüfettişi

Dr. Gürçü GÜNGÖR

Vergi Başmüfettişi

Hakan DEĞİRMENÇİ

Vergi Başmüfettişi

Hakan GÜNER

Vergi Başmüfettişi

Dr. Hakan ÖZDEMİR

E. Vergi Başmüfettişi, İstanbul Bilgi Üni., Genel Sekreter

Hamdi ÖZCAN

Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Güven SAYILGAN

Ankara Üni. SBF

Prof. Dr. Halil TUNALI

İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi

Prof. Dr. Hasan ABDİOĞLU

Karadeniz Teknik Üni. İİBF

Prof. Dr. Hasan Murat ERTUĞRUL

Anadolu Üni., İİBF

Prof. Dr. Hatice YURTSEVER

Manisa Celal Bayar Üni. İşletme Fak.

Hayati ARSLAN

Gelir İdaresi Daire Başkanı

Hayrunnisa ŞEN DOĞRUYOL

E. Gelir İdaresi Grup Başkanı,

E. Vergi Müfettişi, YMM

Prof. Dr. İhsan Cemil DEMİR

Afyon Kocatepe Üni. İİBF

İlhan TAŞPINAR

YMM, E. Vergi Müfettişi

Kemal Serkan KESKİN

YMM, E. Vergi Başmüfettişi, VMD E. Başkanı

Mehmet Fatih ÖZMEN

Gelir İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi Başmüfettişi

Mücahit CİVRİZ

Devlet Malzeme Ofisi E. Genel Müdürü

Dr. Muhammet Fatih DAĞLI

TUSAS İç Denetim Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Murat GÖKKAYA

Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Mustafa Ali SARILI

Adnan Menderes Üni. İİBF

Mustafa Erkan ÜYÜMEZ

Anadolu Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Cankaya Üni. Hukuk Fak.

Nuri ERANIL

Gelir İdaresi Daire Başk., E. Vergi Müfettişi

Onur GÖK

Finansal Piyasalar ve Kambiyo E. Genel Müdürü,

Emlak Katılım Bankası Gen. Müd.

Osman EŞGİN

Kocaeli Defterdarı

Prof. Dr. Osman PEHLİVAN

Karadeniz Teknik Üni. Hukuk Fak.

YAYIN OKUMA KURULU

Doç. Dr. Hamdi Furkan GÜNAY

Gümüşhane Üniversitesi

Harun KURNAZ

Vergi Başmüfettişi

Hasan DEMİR

Vergi Başmüfettişi

Hasan KIRAZ

Vergi Başmüfettişi

Hasan SARI

Vergi Müfettişi

Hidayet GİRGIN

Vergi Başmüfettişi

Hürşit KAYA

SGK Müfettişi

Prof. Dr. Hüseyin ŞEN

Ankara Üni. Siyasal Bilimler Fak.

Dr. Arş. Gör. Hüseyin Taylan EĞEN

Hacettepe Üni., İİBF

İbrahim BAHAİR

Gelir İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi

Başmüfettişi

İlhan ÖZKAN

Avukat, YMM, E. Vergi Müfettişi

Doç. Dr. İnci SANDALCI

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ

Hacettepe Üni. İİBF

İsa KILIÇ

İskenderun Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. İsmail CİĞERCİ

Afyon Kocatepe Üni.

Doç. Dr. İsmail ENGİN

Hacı Bayram Veli Üni.

İsmail Hakkı YÜCELEN

Değerli Okurlarımız,

Diğer sayılarımızda olduğu gibi mesleki ve akademik hayatınızda faydalanabileceğiniz çalışmalara yer verdiğimiz haziran sayısıla karşınızda olmanın sevincini yaşıyoruz.

Ülkemizde de uygulanan dolaylı vergilerin hazineye aktarılması sürecinin en önemli aşaması mükellefin yükümlülüklerini eksiksiz olarak yerine getirmesiyle tamamlanabilmektedir. Ancak bu aşamada ülkelerin vergi kültürü, vergi denetiminin etkinliği, kayıt dışılık gibi birçok faktör, vergilerin doğru beyan edilerek mahsup işlemlerinin yapılması veya sahtecilik başta olmak üzere vergi suçlarının işlenmesine doğrudan etki etmektedir. Bunun yanında tahsilat hızının düşüklüğü özellikle enflasyonist ortamda hazinenin reel vergi gelirini azaltmaktadır. Dijital finans sistemlerinin geliştiği günümüzde kredi kartı ve banka kartıyla gerçekleştirilen tüm işlemlerde vergi tutarlarının ödeme anında GİB'in sanal hesabına aktarılmasını ve KDV'nin yayılı tüketim vergisi niteliğinden doğan iade sorunlarının otomatik mahsup mekanizmasıyla yönetilmesine yönelik çözüm önerilerinin yer aldığı Sayın Ramazan CİNGÖR'ün **"Kartlı Ödemelerde Anlık Vergi Tahsilatı: Türkiye İçin Bir Model Önerisi"** isimli çalışması değerlendirmelerinize sunulmuştur.

Şehirleşmenin artmasıyla birlikte yapay aydınlatma kullanım miktarı da artmaktadır. Yapay aydınlatmaların yanlış yerde ve zamanda, gereğinden fazla kullanımı sonucu ortaya çıkan ışık kirliliği, hayvan, bitki ve insan sağlığını olumsuz şekilde etkileyerek çevre kirliliği sorununu oluşturmaktadır. Ekonomiye de etki eden yönleri bulunan ışık kirliliğinin önlenmesine yönelik vergisel çözümler getiren Dr. Öğretim Üyesi Sayın Hümevra UĞURLU'nun **"Çevre Kirliliği Türü Olarak Işık Kirliliği Ve Vergisel Müdahalede Türk Vergi Sisteminden Öneriler"** isimli çalışması istifadelerinize sunulmuştur.

Yukarıdaki çalışmalarla birlikte birbirinden değerli diğer çalışmaların yer aldığı dergimizin bu sayısının da akademik ve mesleki çalışmalarınıza ilham kaynağı olması dileklerimizle sağlıklı kalın.

İÇİNDEKİLER

MAKALELER

- 7** DAVRANIŞSAL MİKRO İKTİSAT PERSPEKTİFİNDEN VERGİ UYUMU: CAYDIRICILIK PARADİGMASINDAN GÖNÜLLÜ UYUM MODELİNE
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Cennet ARMAN ZENGİ / Dr. Öğr. Üyesi
- 25** KURUMLAR VERGİSİ VE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIM: İŞGÜCÜ MALİYETİ VE ALTYAPI KALİTESİNİN ROLÜ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Duygu KAYAASLAN / Araş. Gör.
İrem YENDİ ÇETİN / Doç. Dr.
- 44** BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNDE ÖZ GELİR SORUNU: SAYIŞTAY DENETİM BULGULARINDAN KANITLAR (2012-2024)
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Mehtap ÖKSÜZ / Dr.
Rıdvan ENGİN / Doç. Dr.
- 70** KARTLI ÖDEMELERDE ANLIK VERGİ TAHSİLATI: TÜRKİYE İÇİN BİR MODEL ÖNERİSİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Ramazan CİNGÖR / Memur
- 89** KİŞİLİK UNSURLARININ TİCARİLEŞMESİ VE VERGİLENDİRİLMESİ: SPORCULARIN İMAJ HAKLARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Muhammed Fatih İŞIKMAN / Araş. Gör.
- 98** ÇEVRE KİRLİLİĞİ TÜRÜ OLARAK İŞIK KİRLİLİĞİ VE VERGİSEL MÜDAHALEDE TÜRK VERGİ SİSTEMİNDEN ÖNERİLER
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Hümevra UĞURLU / Dr. Öğr. Üyesi
- 120** MİRASIN HÜKMEN REDDİ KAPSAMINDA KAMU ALACAKLARININ TAKİBİ VE MİRASÇILARIN SORUMLULUĞU
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Murat DUMAN / Doktora Öğrencisi
- 135** VERGİ GÖRÜNÜRLÜĞÜNÜN VERGİ BİLİNCİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ABD SATIŞ VERGİSİ (SALES TAX) VE TÜRKİYE KATMA DEĞER VERGİSİ (KDV) KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Akif GÜKTÜRK / Vergi Başmüfettişi
Mehtap TEMİZER ERDURAK / Vergi Başmüfettişi
- 143** YURTDIŞI İNŞAAT İŞLERİNE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMALARINI ÇERÇEVESİNDE GENEL BİR BAKIŞ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Mahmut ERTÜZÜN / Vergi Başmüfettişi
- 157** VERGİ MEVZUATINDA GÜNCEL GELİŞMELER
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Başmüfettişi
- 165** ULUSLARARASI VERGİ HABERLERİ
Hazırlayan:
Barış BAL / Vergi Başmüfettişi
- 171** ÖZELGE VE YARGI KARARI ÖZETLERİ
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Başmüfettişi
- 185** PRATİK BİLGİLER